

1. KAPITOLA

„Koľko je dva plus dva?“

Na tej otázke ma niečo irituje. Som unavený. Zaspávam.

Po niekoľkých minútach ju počujem znova.

„Koľko je dva plus dva?“

V jemnom ženskom hlase nie je ani štipka emócií. Vyslovuje to presne rovnako ako minule. Je to počítač. Otravuje ma stroj. Som ešte podráždenejší ako predtým.

„Dajóóój,“ vravím. Prekvapuje ma to. Chcel som povedať: Daj pokoj, čo je za daných okolností celkom logické, ale nejako sa mi to nepodarilo.

„Nesprávna odpoveď,“ oznamuje mi počítač. „Koľko je dva plus dva?“
Čas na experiment. Skúsím ho len tak pozdraviť.

„Aóóój?“ nadhodím.

„Nesprávna odpoveď. Koľko je dva plus dva?“

Čo sa to deje? Rád by som to zistil, ale nemám veľmi ako. Okrem počítača nič nepočujem. Dokonca ani nič necítim. Nie, to nie je pravda. Niečo cítim. Niečo mäkké, na čom ležím. Posteľ.

Asi mám zavreté oči. To by nebolo vôbec zlé. Stačí ich otvoriť. Skúšam to, ale nedarí sa mi.

Prečo neviem otvoriť oči?

Otvoriť!

A teraz... Otvoriť!

Otvorte sa, dofrasa!

Ach! Zachveli sa mi viečka. Cítim to.

OTVORIŤ!

Viečka sa mi ospalo dvíhajú a v očiach ma páli ostré svetlo.

„Grrr!“ vrčím. Oči nechám silou vôle otvorené. Všetko je biele s odtieňmi bolesti.

„Registrujem pohyb očí,“ vraví môj učiteľ. „Koľko je dva plus dva?“

Bieloba sa oslabuje. Zvykám si na svetlo. Pomaly rozoznávam tvary. Tak sa pozrime... Vidím si ruky? Nie.

Nohy? Ani tie.

Ale viem predsa hýbať perami, niečo som hovoril. Niežeby to dávalo zmysel, ale dačo som zo seba dostal.

„Šššššri.“

„Nesprávna odpoveď. Koľko je dva plus dva?“

Tvary začínajú dávať zmysel. Ležím v posteli. Je akási... oválna.

Žiaria na mňa LED-ky. Kamery na strope sledujú každý môj pohyb. Aj keď je to divné, oveľa viac ma trápia robotické ramená.

Tvoria ich dve armatúry z brúsenej ocele zavesené na strope. Miesto dlaní a prstov majú zostavu znepokojivo penetračných nástrojov. Nemôžem povedať, že by sa mi to páčilo.

„Ššššštrrrri,“ chrčím. Vystačí to?

„Nesprávna odpoveď. Koľko je dva plus dva?“

Dofrasa! Zbieram všetky sily, čo v sebe dokážem nájsť. Okrem toho ma trocha zmáha panika. Dobré. Tá sa ešte možno zide.

„Šššštyrrri,“ súkam zo seba s námahou.

„Správna odpoveď.“

Chvalabohu! Tak už viem hovoriť. Svojím spôsobom.

Uľavene si vydýchnem. Tak moment! Veď už ovládam aj svoj dych! Celkom vedome a úmyselne sa nadychujem. Mám sucho v ústach aj krku, no je to *moje* sucho. Mám to pod kontrolou.

Na tvári mám kyslíkovú masku. Je pevne prichytená k hlave a hadica z nej vedie kamsi dozadu.

Dokážem vstať?

Nie, ale dokážem trochu pohnúť hlavou. Viem si pozrieť na telo. Som nahý a pripojený na toľko hadičiek, že sa ich ani nesnažím zrátať. Po jednej v každom ramene, jedna v mojej „mužskej pýche“ a dve mi miznú v stehnách. Tipujem, že jedna bude aj tam, kde slnko nesvieti.

Toto nie je dobré.

Okrem toho zo mňa vedie množstvo elektród. Majú prísavky so snímačmi ako pri EKG, no sú po celom tele. Aspoňže ich nechali na koži a nezapichli dovnútra ako to ostatné.

„Kd...“ Miesto poriadnych slov len chrčím. Tak ešte raz. „Kde... to... som?“

„Koľko je tretia odmocnina z osem?“ odpovedá počítač otázkou.

Nadýchnem sa a pomaly vyslovujem: „Dvakrát e na dva-i-pí.“

„Nesprávna odpoveď. Koľko je tretia odmocnina z osem?“

V skutočnosti vôbec nie je nesprávna. Len som chcel vedieť, aký je ten počítač bystrý. Výsledok? Nie veľmi.

„Dva,“ poviem.

„Správna odpoveď.“

Čakám ďalšie otázky, počítač však asi uspokojili tie predošlé.

Som unavený. Zaspávam.

Budím sa. Ako dlho som bol mimo? Asi nie krátko, lebo som odpočinutý. Aj oči otváram bez námahy. To je pokrok.

Skúšam hýbať prstami. Mrvia sa presne tak, ako som im prikázal. Fajn. Niekam sa dostávame.

„Registrujem pohyb rúk,“ oznamuje mi počítač. „Nehýbte sa.“

„Čo? Prečo...“

Prechádzajú po mne robotické ruky. Sú šialene rýchle. Kým si uvedomím, čo robia, odstránia mi z tela väčšinu hadičiek. Nič som necítil. Asi mám trochu umŕtvenú kožu.

Už ostávajú len tri: infúzia v jednom ramene, vývod zo zadku a katéter. Práve tých som sa chcel zbaviť ako prvých, ale dobre.

Dvíham pravú ruku a nechám ju zase spadnúť. Potom to isté s ľavou. Sú ťažké až hrôza. Niekoľkokrát to opakujem. Ruky mám celkom silné. Nedáva to zmysel. Musel som utrpieť niečo vážne a ležať tu dosť dlho. Prečo by ma inak pripájali na všetky tieto prístroje? Nemal by som mať atrofované svaly?

A nemali by tu byť lekári? Alebo aspoň nejaké nemocničné zvučky? A čo tá posteľ? Nie je hranatá, ale oválna, a zdá sa mi, že nestojí na nohách, ale je pripevnená k stene.

„Vyber...“ Nedopoviem to. Stále som unavený. „Vyber mi tie vývody...“

Počítač nereaguje.

Znova párkrát dvíham ruky. Pomrvím prstami na nohách. Môj stav sa rozhodne zlepšuje.

Naťahujem špičky dopredu, potom do boku. Ide to. Ohýbam nohy v kolenách. Aj tie sú v pohode. Nevyzerajú ako kulturistove, ale určite sú prisilné na niekoho, kto má byť na pokraji smrti. Na druhej strane netuším, aké by vlastne mali byť.

Zapriem sa dľaňami do postele a tlačím. Dvíham trup. Ja vstávam! Stojí ma to všetky sily, ale nevzdávam sa. Posteľ pritom trochu vibruje. Rozhodne to nie je normálne nemocničné lôžko. Keď už mám hlavu dosť vysoko, vidím, že čelo aj koniec postele sú napevno prichytené k stene. Je to vlastne visuté lôžko, čo sa nehojdá. Čudné.

Onedlho si už sedím na vývode zo zadku. Nie je to najpohodlnejšie, ale kedy už len môže byť trubica v konečníku pohodlná?

Aspoň sa môžem oveľa lepšie poobzerať. Táto miestnosť nevyzerá ako bežná nemocničná izba. Steny má z akéhosi plastu a má kruhový pôdorys. LED-ky na strope žiaria studeným bielym svetlom.

Na oboj strane sú pripevnené ešte ďalšie dve lôžka, každé s vlastným pacientom. Sme rozmiestnení do trojuholníka okolo ramien svojho mučiteľa, čo v strede trčia zo stropu. Dvoch spolupacientov poriadne nevidím – obaja sú zaborení do matraca, ako som bol pred chvíľou ja.

Nikde nevidím dvere. Je tu len rebrík, čo vedie k... poklopu? Rozhodne k čomusi okrúhlemu s kolesom na otváranie v strede. Áno, bude to nejaký poklop. Ako na ponorke, či čo. Možno sme všetci traja chytli nejakú nákazlivú chorobu a toto je vzduchotesná izolačka? Tu a tam vidím prieduchy a cítim, ako sa hýbe vzduch. Mohlo by to byť regulované prostredie.

Zvesím jednu nohu z postele. Trasie sa. Bleskovo sa ku mne rútia oceľové ramená. Až ma mykne, tesne predou mnou sa však zastavia. Asi sa ma chystajú zachytiť, keby som spadol.

„Registrujem plný rozsah pohybu,“ oznamuje počítač. „Uvedte svoje meno.“

„Pche! To akože fakt?“

„Nesprávna odpoveď. Druhý pokus: Uvedte svoje meno.“

Otvorím ústa, chystám sa odpovedať.

„No...“

„Nesprávna odpoveď. Tretí pokus: Uvedte svoje meno.“

„Hm...“

„Nesprávna odpoveď.“

Zaplavuje ma vlna únavy. Svojím spôsobom je to príjemné. Počítač mi musel intravenózne podať sedatíva.

„Počkááááj,“ mrmlem.

Oceľové ramená ma nežne ukladajú do postele.

Znova precitám. Jednu z robotických rúk mám rovno pred očami. Čo so mnou robí?

Až ma strasie – skôr od šoku ako od čohokoľvek iného. Rameno sa stiahne naspäť do stropu. Hmatám si po tvári, hľadám poškodené miesta. Jednu stranu mám hladkú, druhú drsnú.

„Ty si ma holil?“

„Registrujem prejavy vedomia,“ oznamuje mi počítač. „Uvedte svoje meno.“

„To stále neviem.“

„Nesprávna odpoveď. Druhý pokus: Uvedte svoje meno.“

Som beloch a hovorím po anglicky. Skúsme na to ísť štatisticky.
„J... John?“

„Nesprávna odpoveď. Tretí pokus: Uveďte svoje meno.“

Vyťahujem si infúziu z ruky. „Kašlem na teba!“

„Nesprávna odpoveď.“ Už zase na mňa siahajú ocelové ramená. Zgúľam sa z postele. Je to chyba – zvyšné dve hadičky mám ešte stále pripojené.

Tá zo zadku vyklzne bez problémov. Ani to nebolí. Z penisu mi však pri páde vytrhne stále nafúknutý katéter, a to *fakt* bolí. Akoby ste vymočili golfovú loptičku.

S vreskom sa zvíjam na zemi.

„Fyzická tieseň,“ vyhlasuje počítač. Jeho ramená sa na mňa snažia dočiahnuť. Leziem po podlahe mimo ich dosahu. Už som pod druhou posteľou. Nedosiahnu na mňa, no nevzdávajú to. Čakajú. Trpezlivosť im nechýba.

Zakláňam hlavu, lapám dych. Po chvíli bolesť ustúpi a ja si utieram slzy z očí.

Netuším, čo sa tu deje.

„Hej!“ kričím. „Zobudte sa!“

„Uveďte svoje meno,“ prikazuje mi.

„Myslím tých ľudí! Hej, vy dvaja, zobudte sa už konečne!“

„Nesprávna odpoveď,“ konštatuje počítač.

V rozkroku ma bolí, až sa z toho musím smiať. Je to absurdné. Navyše sa vo mne ozývajú endorfíny, takže sa mi miestnosť točí pred očami. Pozerám sa na katéter pri lôžku a neveriacky krútim hlavou. To monštrum mi prešlo močovou trubicou. No teda!

Pritom však aj niečo poškodilo. Na zemi vidím krv. Je to len tenká červená čiara...

Odpil som si z kávy, dojedol hrianku a kývol na čašníčku, že chcem platiť. Mohol by som ušetriť a jesť doma miesto toho, že chodím každý deň do bistra. Asi by to bol celkom dobrý nápad, keď zväžím, aký mám malý plat. Hrozne nerád však varím a milujem vajcia na slanine.

Čašníčka prikývla a prešla k pokladnici, že mi to nablokuje. Zároveň však prišli ďalší zákazníci, ktorých bolo treba usadiť.

Pozrel som sa na hodinky. Bolo krátko po siedmej ráno, nemal som sa kam ponáhľať. Do roboty som zvykol chodiť na sedem dvadsať, aby som sa mohol v pokoji pripraviť, no začínal som až o ôsmej. Vytiahol som mobil a prezrel si e-maily.

Pre: Astronomické kuriozity astrocuious@scilists.org

Od: (Irina Petrovová, PhD.) ipetrova@gaoran.ru

Predmet: Tenká červená čiara

Zamračil som sa na displej. Myslel som, že z tej skupiny som už dávno odhlásený. Veľa sa v nej nedialo, no pokiaľ si dobre spomínam, ak sa predsa len niečo objavilo, zvyklo to byť celkom zaujímavé. Partia astronómov, astrofyzikov a ďalších odborníkov s úzkou špecializáciou tam debatovala o všetkom, čo im pripadalo zvláštne.

Obzrel som sa za čašníčkou. Noví zákazníci sa pýtali na čosi z jedálneho lístka. Asi, či v Sallinom bufete podávajú bezlepkovú vegánsku trávu alebo také čosi. Dobráci zo San Francisca vedia človeka občas potrápiť.

Aj tak som nemal čo robiť, tak som ten e-mail otvoril.

Zdravíčko, profesionáli! Som doktorka Irina Petrovová a pracujem v Pulkovskom observatóriu v Sankt Peterburgu.

Obraciam sa na Vás s prosbou o pomoc.

Už dva roky pracujem na teórii, ktorá sa týka infračerveného vyžarovania hmlovín. V rámci toho robím detailné pozorovania v niektorých špecifických pásmach IR. Narazila som pritom na niečo divné – nie v hmlovine, ale priamo tu, v našej slnečnej sústave.

Je to veľmi slabá, no výrazná čiara, ktorá vyžaruje IR na dĺžke 25,984 mikrónu. Zdá sa, že len na nej a bez odchýlok.

Prikladám excelovskú tabuľku s nameranými dátami. Niektoré z nich som spracovala aj do 3D modelu.

Vidieť na ňom, že tá čiara vytvára nesúmerný oblúk, ktorý sa ťahá 37 miliónov kilometrov od severného pólu Slnka. V tomto bode sa prudko stáča od Slnka k Venuši. Za vrcholom sa rozširuje do lievika a pri Venuši je už široká ako celá planéta.

Jej infračervené vyžarovanie je veľmi slabé. Odhalila som ho len vďaka tomu, že som používala extrémne citlivé detekčné techniky na hľadanie IR žiarenia v hmlovinách.

Pre istotu som sa spojila s observatóriom Atacama v Čile. Podľa mňa je najlepšie na svete, čo sa týka pásma IR, a obsluha mi niečo dlhovala, tak sa na to pozrela. Moje pozorovania sa potvrdili.

Je veľa dôvodov, prečo sa dá v kozme nájsť IR žiarenie. Môžu ho spôsobovať vesmírny prach alebo iné čiastočky, od ktorých sa odráža slnečné svetlo, alebo nejaká molekulárna zlúčenina, ktorá pohlcuje energiu a vydáva ju v podobe IR. Tým by sa vysvetľovalo, prečo má stále rovnakú vlnovú dĺžku.

Najviac ma zaujal tvar toho oblúka. Môj prvý odhad bol, že ide o čiastočky, ktoré sa pohybujú pozdĺž magnetických siločiar, no Venuša nemá prakticky žiadne magnetické pole. Chýba jej magnetosféra aj ionosféra. Aká sila by prinútila častice odbočiť rovno k nej? A prečo by pritom žiarili?

Vítam všetky návrhy a teórie.

To malo byť akože čo?

Vybavilo sa mi to všetko naraz. Jednoducho sa mi to bez varovania objavilo v hlave.

O mne to veľa nevy povedalo. Žijem v San Franciscu, to si už pamätám. Mám rád dobré raňajky. Okrem toho som sa kedysi zaoberal astronómiou, ale teraz už nie?

Lenže môj mozog sa z nejakého dôvodu rozhodol, že by som si mal spomenúť práve na tento e-mail. Nie na banality, ako je vlastné meno.

Podvedomie sa mi snaží niečo povedať. Pohľad na krvavú mláčku mi musel pripomenúť „tenkú červenú čiaru“ z toho e-mailu. Ale čo to má spoločné so mnou?

Leziem spod postele, opieram sa chrbtom o stenu. Robotické ramená sa za mnou naťahujú, stále som však mimo ich dosahu.

Je čas pozrieť sa na ostatných pacientov. Nevieam, kto som a prečo som práve tu, no aspoň nie som sám a ostatní sú... mŕtvi.

Áno. Jednoznačne mŕtvi. Bližšie pri mne leží žena, aspoň teda myslím. Ak nič iné, má dlhé vlasy. Inak však vyzerá ako múmia – zoschnutá koža na kostiach. Nepáchne. Nič v nej nehnie. Musela zomrieť už dávno.

Na druhej posteli je muž. Myslím, že je mŕtvy ešte dlhšie. Kožu má nielen úplne zoschnutú, ale už sa mu aj rozpadá.

Okej. Som tu s dvomi mŕtvolami. Mal by som byť zhnusený a vydesený, no nie som. Sú tak dlho po smrti, že už ani nevyzerajú ako ľudia. Napohľad pripomínajú skôr halloweenske dekorácie. Dúfam, že sme neboli priatelia – a ak áno, že si na to nespomeniem.

Mŕtvoly sú znepokojivé, ešte viac ma však trápi, že tu už ležia tak dlho. Veď mŕtvi sa odstraňujú aj z karantény, nie? Nech sa už stalo čokoľvek, muselo to byť poriadne zlé.

Vstávam. Ide mi to pomaly a pripravuje ma to o sily. Opieram sa o okraj postele so ženskou múmiou. Kníše sa a ja s ňou, darí sa mi však nespadať.

Robot sa na mňa vrhne, ale ja sa tisnem k stene.

Určite som bol v kóme. Áno. Čím viac o tom premýšľam, tým som si istejší.

Nevieam, ako dlho tu už som, no ak ma sem umiestnili v rovnakom čase ako tých dvoch, nebude to krátko. Šúcham si napoly oholenú tvár. Tie ramená vyrobili na dlhodobú starostlivosť. Ďalší dôkaz, že som bol v kóme.

Čo keby som sa dostal k tomu poklopu?

Skúšam prvý krok. Po ňom ďalší. Potom klesám k zemi. Je toho na mňa priveľa. Musím si odpočinúť.

Prečo som taký slabý napriek vypracovaným svalom? A keď som bol v kóme, ako vlastne môžem mať svaly? Mal by som byť zoschnutá troska, nie svalovec z pláže.

Netuším, o čo tu ide. Čo mám robiť? Naozaj som chorý? Jasně, nie je mi najlepšie, no necítim sa choro. Nedvíha sa mi žalúdok. Nemám horúčku. Ale ak nie som chorý, prečo som bol v kóme? Žeby zranenie?

Ohmatám si hlavu. Nijaké opuchliny, jazvy ani obvazy. Aj zvyšok tela vyzerá celkom dobre. Ba nielen to. Som namakaný.

Aj by som súhlasne prikývol, ale odolám.

Skúsím to ešte raz. S námahou sa dvíham. Pripadá mi to ako vzpieranie, ale tentoraz to ide o niečo ľahšie. Som na tom čoraz lepšie – alebo aspoň dúfam.

Šuchcem sa popri stene, opieram sa o ňu chrbtom, aby som až tak nenamáhal nohy. Ramená sa za mnou v kuse naťahujú, stále však nedočiahnu.

Fučím, lapám dych. Mám pocit, akoby som práve zabehol maratón. Čo ak trpím nejakou pľúcnou chorobou? Čo ak ma izolovali pre moje vlastné dobro?

Konečne som pri rebríku. Zatackám sa a siaham na jednu z priečok. Som hrozne slabý. Ako mám vyliezť celých desať stôp?

Desať stôp.

Myslím v imperiálnych jednotkách. To niečo naznačuje. Asi som Američan. Alebo Angličan. Alebo Kanaďan. Aj tí používajú na kratšie vzdialenosti stopy a palce.

Pýtam sa sám seba: Koľko je to z L. A. do New Yorku? Automaticky odpovedám: Okolo 3 000 míľ. Kanaďan by to povedal v kilometroch. Takže som Angličan alebo Američan. Alebo Libérijčan.

Viem, že aj Libéria používa imperiálne miery, nepoznám však vlastné meno. Lezie mi to na nervy.

Zhlboka sa nadýchnem, uchopím rebrík oboma rukami a vyložím naň jednu nohu. Ťahám sa nahor. Ide to pomaly, ale zvládnem

to. Okej, robím pokroky. Celé telo mám ako z olova – všetko ma stojí neskutočne veľa síl. Snažím sa vytiahnuť o stupienok vyššie, na to mi však už nezostali sily.

Padám dozadu. Toto bude bolieť.

Nebolí to. Pred dopadom ma robot chytí oceľovými ramenami, keďže som sa už zase dostal do ich dosahu. Ani na sekundu nezaváha. Nesie ma k posteli a ukladá ma na ňu ako malé decko.

A viete čo? Je to fajn. Aj tak som hrozne unavený a celkom mi prospeje poležať si. Ešte aj to, ako sa posteľ mierne kníše, ma chlácholí. Akurát mi nedá pokoja čosi na tom, ako som padal z rebríka. Prehrávam si to v hlave. Neviem, čo presne to bolo, ale niečo tam nesedí.

Hm...

Zaspávam.

„Jedlo.“

Na mojej hrudi sa ocitne tuba s pastou.

„Hm?“

„Jedlo,“ opakuje počítač.

Siaham na tubu. Je biela s čiernym nápisom DEŇ 1 – JEDLO 1.

„Čo to má byť, dofrasa?“

„Jedlo.“

Odskrutkujem uzáver a cítim čosi chutné. Okamžite sa mi zbiehajú sliny. Až teraz si uvedomujem, aký som hladný. Vytlačím trochu nechutne vyzerajúcej hmoty.

„Jedlo.“

Kto som, aby som sa vzpíeral počítačovému mocipánovi s oceľovými ramenami? Opatrne olížem ten hnus.

Prekristapána, to je dobré! Božské! Geniálne! Konzistenciou to pripomína hustý výpek, nie je to však až také slané. Vytlačám si to do úst a vychutnávam hotovú explóziu chutí. Lepšie ako sex, prisahám!

Chápem, čo sa tu deje. Bol som dlho v kóme, v ktorej ma živili umelo. Keď som sa zobudil, v bruchu som nemal napichnutú žiad-

nu hadičku, takže to zrejme robili inou, ktorú mi zaviedli do krku. Je to menej brutálny spôsob, ako živiť človeka, ktorý nemôže jesť, no nemá tráviace problémy. Udržiava sa tým v kondícii celý tráviaci systém. Pri zobúdzaní som ju nenašiel, ale vždy je lepšie odstrániť ju, kým sa pacient preberie.

Odkiaľ to viem? Som snáď doktor?

Vytláčam si do úst ďalší hlt neforemnej hmoty. Stále chutí úžasne. Dychtivo ju hltám, takže o chvíľu už v tube nie je nič. Dvíham ju ku kamere. „Ešte!“

„Jedlo skonsumované.“

„Ale ja som stále hladný! Daj mi ešte jednu!“

„Prídel potravín na toto jedlo sa vyčerpal.“

Dáva to zmysel. Môj tráviaci systém si musí zvyknúť na polotuhú stravu. S tým sa neradno ponáhľať. Keby som zjedol všetko, na čo mám chuť, asi by som sa povracal. Počítač vie, čo robí.

„Daj mi ešte jesť!“ Kašlem na to, či vie, čo robí. Som hladný!

„Prídel potravín na toto jedlo sa vyčerpal.“

„Ale no tak!“

Napriek tomu sa cítim nepomerne lepšie ako predtým. Jedlo mi okamžite dodalo energiu a som oddýchnutý.

Zgúľam sa z postele pripravený na útek k stene, ramená však ostávajú v nečinnosti. Teraz, keď som už jedol, mám asi nárok na voľný pohyb.

Pozerám sa na svoje nahé telo. Toto skrátka nie je správne. Síce sú tu okrem mňa len dve mŕtvolky, ale aj tak.

„Dáš mi nejaké oblečenie?“

Počítač mlčí.

„Fajn. Ako chceš.“

Vezmem z postele plachtu, omotám ju okolo seba, jeden roh si prehodím cez plece, zviažem ho s druhým a mám tógu.

„Registrujem samostatné riešenie problémov,“ oznamuje mi počítač. „Uvedte svoje meno.“

„Som cisár Komatóz. Pokľakni pred mnou!“

„Nesprávna odpoveď.“

Je čas pozrieť sa, kam vedie rebrík.

Neisto kráčam cez miestnosť. Aj samo osebe je to malé víťazstvo – už nepotrebujem vratké posteľe ani stenu, o ktorú by som sa oprel. Stojím na vlastných nohách.

Dôjdem k rebríku, chytám sa ho. Niežeby som sa potreboval niečoho držať, to nie, ale takto je to predsa len pohodlnejšie. Poklop hore nad ním vyzerá dosť masívne. Stavím sa, že je vzduchotesný. Určite bude aj zamknutý, ale musím to aspoň skúsiť.

Postavím sa na prvú priečku. Je to náročné, no ide to. Ďalšia priečka. Okej, už sa zabehávam. Pomaly, ale isto.

Vyšplhám až k poklopu. Jednou rukou sa držím rebríka a druhou skúšam koleso na otváranie. Pohlo sa!

„Laľa ho!“ vravím.

Laľa ho? To akože takto dávam najavo prekvapenie? No dobre, však môže byť, ale nečakal som, že to bude ako z polovice 20. storočia. Čo za čudáka to som?

Po troch otočkách to hlasno cvakne. Poklop sa otvára nadol, rovno na mňa. Uhnem sa mu a on sa otvorí naplno. Sloboda!

Aspoň teda nejaká.

Za poklopom je len tma. Trocha hrozivé, ale je to predsa len pokrok.

Vytiahnem sa z rebríka na podlahu druhej miestnosti. Automaticky sa pritom zažnú svetlá. Zjavne ich má na starosti počítač.

Miestnosť má rovnaký tvar a rozmery ako tá pod ňou. Zase ďalší kruh.

Stojí tam napevno uchytený laboratórny stôl. Pri ňom sú k podlahe prichytené aj tri laboratórne stoličky. Všade naokolo vidím rôznu laboratórnu výbavu. Všetko je pripevnené k stolom a policiam uchyteným o podlahu. Vyzerá to, akoby túto miestnosť chystali na silné zemetrasenie.

Rebrík na stene vedie k ďalšiemu poklopu v strope.

Som v dobre vybavenom laboratóriu. Odkedy majú pacienti v izolácii prístup do labákov? Navyše to ani nevyzerá ako lekársky labák. Čo sa to tu deje, dokelu?

Dokelu? To ako fakt? Možno mám malé deti. Alebo som hlboko veriaci.

Postavím sa, aby som lepšie videl.

Menšie laboratórne zariadenie je priskrutkované k stolu. Vidím mikroskop s 8 000-násobným priblížením, autokláv, batériu skúmaviek, zásuvky na materiál, chladničku na vzorky, pec, pipety... Tak moment. Odkiaľ poznám všetky tie slová?

Obraciam pozornosť na väčšie zariadenie pri stenách. Skenovací elektrónový mikroskop, 3D tlačiareň s možnosťou výroby predmetov menších ako jeden milimeter, fréza s 11 oskami, laserový interferometer, vákuová komora s objemom meter kubický – presne viem, čo je čo. Aj ako to používať.

Som vedec! Konečne sa niekam dostávame! Je načase ísť na to vedecky. Okej, geniálny mozog, niečo vymysli!

... som hladný.

Si ma teda poriadne sklamal, mozog!

Ale dobre. Nemám šajnu, načo je tu labák a prečo ma doň pustili. Ideme ďalej!

Poklop na strope je vo výške desať stôp. Čaká ma ďalšie dobrodružstvo s rebríkom. Tak ako predtým, aj teraz si to vyžaduje priam nadľudské úsilie. Môj stav sa možno zlepšuje, ale celkom v pohode rozhodne nie som.

Bože, ja som ale ťažký! Nakoniec sa dostanem na vrchol, no len z posledných síl.

Pevnejšie zovriem priečku a pokrútim kolesom. Nejde to.

„Na odomknutie prielezu uveďte svoje meno,“ ozýva sa počítač.

„Ale ja ho neviem!“

„Nesprávna odpoveď.“

Tresnem po kolese. Ani sa nepohne, ale zato dľaň bolí ako fras. Takže... Okej. Nejde to.

Musím s tým počkať. Možno si onedlho spomeniem, ako sa volám. Alebo to možno nájdem niekde napísané.

Leziem naspäť dolu. Aspoň teda chcem. Povedali by ste, že liezť dolu bude ľahšie ako hore, ale nie. Kdeže. Miesto toho, aby som sa

ladne spustil, kladiem nohu na priečku v nešikovnom uhle, pošmykne sa mi ruka a padám ako idiot.

Trepem končatinami ako zúrivá mačka a snažím sa niečoho zachytiť. Nie je to ani trocha dobrý nápad. Dopadnem na stôl a kopnem píšťalou do skrinky so zásuvkami. Bolí to ako sviňa! Kričím, šúcham si nohu, zvižiam sa na stole, až z neho spadnem na zem.

Nie sú tam žiadne robotické ramená, čo by ma zachytili. Vyrázi mi dych. Akoby to nestačilo, ešte sa na mňa zvalí skrinka, otvoria sa zásuvky a zasypú ma laboratórne potreby. Vatové tampóny nie sú problém. Skúmvavky bolia len trocha (a napodiv sa ani nerozbijú). Potom mi rovno doprostred čela tresne zvinovací meter.

Padajú aj ďalšie veci, ja mám však priveľa starostí s rastúcou hrčou na čele. Aký ťažký bol ten meter? Padá len tri stopy a takto ma doráňa?

„Tak toto sa mi nepodarilo,“ hovorím do prázdna. Celé je to trápne, takmer ako z grotesky s Charliem Chaplinom.

No... Vlastne to bolo presne ako v groteske. Všetko trocha prehnané.

Máta ma pocit, že tu fakt niečo nesedí.

Beriem najbližšiu skúmvavku a hádzem ju do výšky. Padá k zemi presne tak, ako má, stále ma to však dráždi. Padajúce predmety vo mne čosi evokujú. Ale čo?

Čo by mi mohlo pomôcť? No, mám tu kompletne vybavené laboratórium a viem, ako ho používať. Ale čím začať? Prezerám si veci, čo popadali na zem. Skúmvavky, výterové tyčinky, paličky ako od nanuku, digitálne stopky, pipety, lepiaca páska, pero...

Okej. Možno tu predsa len mám všetko, čo mi treba.

Dvíham sa na nohy, oprašujem si tógu. Nie je na nej prach – celý môj svet je akýsi sterilný –, ale zvyk je železná košeľa.

Beriem zvinovací meter a pozerám sa naň. Meria v centimetroch. Žeby som bol v Európe? To je jedno. Vezmem si aj stopky. Sú robustné ako niečo, čo by ste si zobrali na túru do hôr. Majú pevný plastový kryt potiahnutý gumou. Sú nepochybne vodotesné, ale zároveň mŕtve ako kus šutra. LCD displej neukazuje vôbec nič.

Skúšam pár tlačidiel. Stále nič. Obraciam ich a prezerám si zadný panel. Možno v niektorej zo zásuviek nájdem baterky, čo do nich budú sedieť. Spod krytu vytŕča kúšтик červeného plastu. Skusmo zaň potiahnem a on vylezie celý. Stopky s pípnutím ožijú.

Takmer ako hračky, čo sa dodávajú už aj s batériou. Ten plast tam bol na to, aby sa nevybila, kým sa daná vec nezačne používať. Okej, takže stopky sú celkom nové. Celý tento labák je vlastne ako nový. Čistý, uprataný, bez známok používania. Nevie, čo si o tom myslieť.

Hrám sa so stopkami, kým nemám jasno, ako sa ovládajú. Je to celkom jednoduché.

Metrom zmeriam výšku stola. Po dolnú hranu meria 91 centimetrov.

Do rúk beriem skúmavku. Nie je zo skla. Bude to nejaký plast s vysokou hustotou alebo také niečo. Rozhodne sa nerozbila, ani keď padla na tvrdý povrch z výšky troch stôp. Nech ju už vyrobili z čohokoľvek, je dosť hustá na to, aby sa dal zanedbať odpor vzduchu.

Kladiem ju na stôl a chystám si stopky. Jednou rukou ju z neho nechám spadnúť a druhou zapínam meranie času. Dopadne po zhruba 0,37 sekunde. To je akosi rýchlo! Dúfam, že výsledky neskresľuje môj reakčný čas.

Píšem si výsledok na ruku – papier som ešte nenašiel.

Zase ju vyložím na stôl a celé to zopakujem. Tentoraz mi vychádza 0,33 sekundy. Celkovo to robím dvadsaťkrát, aby som minimalizoval chybovosť pri zapínaní a vypínaní stopiek. Vychádza mi priemer 0,348 sekundy. Ruku už mám popísanú ako školskú tabuľu, ale to je v pohode.

0,348 sekundy. Vzdialenosť sa rovná polovica zrýchlenia krát čas na druhú. Tieto vzorce sa mi v hlave vynárajú celkom samy. Úplne prirodzene. Fyziku zjavne ovládam. Dobré vedieť.

Tak to teda zrátam a výsledok sa mi ani trocha nepáči. V tejto miestnosti je privysoká gravitácia. Vyšlo mi 15 metrov za sekundu a malo to byť 9,8. Preto mi padajúce veci pripadali akési divné. Padali príliš rýchlo. Preto som taký slabý, aj keď mám v poriadku svaly. Všetko tu váži o polovicu viac, ako je bežné.

Veci sa však majú tak, že gravitáciu nič neovplyvní. Nemôžete ju len tak zvýšiť či znížiť. Je pevne daná. Na Zemi pôsobí gravitačná sila so zrýchlením 9,8 metra za sekundu. No a ja zažívam vyššiu, na čo existuje len jediné vysvetlenie.

Nie som na Zemi.

ANDY WEIR
POSLEDNÁ ŠANCA

Prvé slovenské vydanie
Vydalo vydavateľstvo Lindeni v roku 2022
v spoločnosti Albatros Media Slovakia, s. r. o.,
so sídlom Mickiewiczova 9, Bratislava, Slovenská republika.

Číslo publikácie 2 492
Zodpovedný redaktor Erik Fazekaš
Technická redaktorka Jana Urbanová

Z anglického originálu *Andy Weir: Project Hail Mary*,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Ballantine Books, New York 2021,
preložil Patrick Frank.

Jazyková redakcia Eva Piarová
Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená výrobcom predstavuje nezáväznú
odporúčanú spotrebiteľskú cenu.

Objednávky kníh:
www.albatrosmedia.sk
eshop@albatrosmedia.sk
tel.: 02/4445 2046

ALBATROS **MEDIA**